

ПОГОДЖЕНО

Педагогічною радою

Первомайської гімназії №5

(Протокол № 3 від 10/10/2023)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Первомайської гімназії №5

Н.Б. Короткова

10/10/2023

ПОЛОЖЕННЯ **про організацію інклюзивного навчання** **у Первомайській гімназії №5**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає організаційні засади інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами у Первомайській гімназії №5.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від від 15 вересня 2021 р. № 957, інших нормативних актів у сфері освіти, Конвенції ООН про права інвалідів та ін.

1.3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, мають таке значення:

1.3.1. адаптація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) (далі - адаптація) - зміна методів і способів навчання, рівня складності завдань з урахуванням індивідуальних потреб учнів з особливими освітніми потребами (далі - учні) без зміни загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

1.3.2. медіатека - бібліотека цифрових носіїв інформації або комп'ютерного та мультимедійного обладнання, підключеного до Інтернету, що використовується під час освітнього процесу;

1.3.3. модифікація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) (далі - модифікація) - зміна змісту (шляхом спрощення, виключення, об'єднання тощо) навчання з урахуванням особливих освітніх потреб учнів із зміною загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

1.3.4. оцінка потреби учня в наданні підтримки (далі - оцінка) - процес визначення потреби учня в наданні йому підтримки в освітньому процесі та її рівня;

1.3.5. рівні підтримки - обсяг тимчасової або постійної підтримки учнів в освітньому процесі відповідно до їх особливих освітніх потреб, що надається в закладі освіти;

1.3.6. ресурсна кімната - спеціально облаштована кімната (частина кімнати), що має відповідний розподіл функціональних зон, призначена для розвитку учнів з особливими освітніми потребами, гармонізації їх психоемоційного стану та психологічного розвантаження, надання (проведення) індивідуальних та/або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (занять).

2. Інклюзивне середовище гімназії

Закладом освіти створені для учнів умови для здобуття освіти на рівні з іншими здобувачами освіти шляхом:

- забезпечення доступності території гімназії, будівлі та приміщень для учнів, забезпечення універсального дизайну;
- забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання, що дають змогу опанувати освітню програму, відповідно до Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289;
- облаштування та обладнання ресурсної кімнати;
- залучення фахівців (із числа працівників закладу освіти) для надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (допомоги) відповідно до потреб учнів;
- забезпечення доступу учнів до Інтернету.

3. Зарахування учнів та створення інклюзивних класів

3.1. Зарахування учнів до Первомайської гімназії №5 здійснюється згідно з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим МОН.

3.2. Директор гімназії на підставі заяви одного з батьків (інших законних представників) учня та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, що надається інклюзивно-ресурсним центром (далі - висновок), утворює інклюзивний клас та організовує інклюзивне навчання з урахуванням рівня підтримки, рекомендованого інклюзивно-ресурсним центром.

3.3. У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) для організації інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами (зокрема з числа тих, що вимушені були змінити своє місце проживання (перебування) внаслідок збройної агресії Російської Федерації) до закладу освіти подають копії документа, що посвідчує особу (в разі наявності) та висновку.

3.4. За наявності в гімназії кількох класів із здобувачами освіти одного року навчання учні розподіляються пропорційно між такими класами з урахуванням рівнів підтримки, визначених згідно з додатком 1, а саме:

- не більше одного учня, який потребує четвертого чи п'ятого рівня підтримки;
- не більше двох учнів, які потребують третього рівня підтримки;
- не більше трьох учнів, які потребують другого рівня підтримки.

3.5. Учні, які потребують першого рівня підтримки, розподіляються між класами без урахування кількості таких осіб.

3.6. У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) гранична кількість учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах, визначена цим Положенням, не застосовується.

4. Команда психолого-педагогчного супроводу

4.1. Для учнів, які потребують підтримки в освітньому процесі, директор гімназії формує команду психолого-педагогічного супроводу (далі - команда) та забезпечує її роботу.

4.2. До складу команди залучаються адміністратор закладу освіти (або директор, або його заступник), класний керівник, вчителі-предметники в старшій школі, асистент вчителя, практичний психолог, соціальний педагог, батьки та інші законні представники дитини.

4.3. Також до команди можна залучити фахівців інклюзивно-ресурсного центру, які брали участь у проведенні комплексної оцінки, медичний працівник закладу освіти, асистент дитини, тощо.

4.4. Команда, для організації інклюзивного навчання учнів, протягом двох тижнів з початку навчання складає його індивідуальну програму розвитку за формою, визначеною додатком 3.

5. Рівні підтримки

5.1. Для учнів інклюзивного навчання рівень підтримки забезпечується відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру (додаток 1).

5.2. Для учнів, у яких виникають труднощі під час навчання та які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі, за рішенням закладу освіти надається підтримка першого рівня.

5.3. Рішення закладу освіти про надання підтримки першого рівня приймається на основі рішення команди, яка проводила оцінку та визначила потребу у наданні підтримки першого рівня, що відображається у протоколі її засідання за формою, визначеною додатком 2, або висновку інклюзивно-ресурсного центру.

5.4. Команда проводить оцінку на основі відповідної письмової заяви одного з батьків (іншого законного представника) учня, що складається у довільній формі.

5.5. Припинення надання підтримки першого рівня здійснюється за рішенням команди та/або письмовою заявою одного з батьків (іншого законного представника) учня.

6. Індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план

6.1. Інклюзивне навчання учнів, у тому числі згідно з індивідуальним навчальним планом, здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти з урахуванням їх особливих освітніх потреб та особистісно орієнтованого спрямування освітнього процесу, адаптації та/або модифікації окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів).

6.2. Індивідуальна програма розвитку підписується всіма членами команди, одним з батьків (іншим законним представником) учня та затверджується директором гімназії.

6.3. Індивідуальна програма розвитку переглядається не рідше ніж двічі на рік та повинна враховуватися педагогічними працівниками під час освітнього процесу в інклюзивному класі.

6.4. Індивідуальна програма розвитку зберігається в особовій справі учня три роки. Батьки (інші законні представники) учня можуть отримати копію індивідуальної програми розвитку на вимогу.

6.5. У разі відрахування, переведення учня до іншого закладу освіти копія індивідуальної програми розвитку подається батьками (іншими законними представниками) учня до закладу освіти, де він продовжує здобуття освіти.

6.6. Для учнів може складатися індивідуальний навчальний план, який повинен містити, зокрема, інформацію про назву закладу освіти, прізвище та власне ім'я учня; клас, в якому він навчається; цілі виконання та строк дії індивідуального навчального плану; загальний обсяг навчального навантаження та кількість годин на тиждень для вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу); інформацію про адаптацію чи модифікацію змісту освітніх компонентів освітньої програми, послідовність, форму і темп їх засвоєння, очікувані результати навчання.

6.7. Індивідуальний навчальний план складається командою за участю педагогічних працівників, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси), у взаємодії з учнями та/або їх батьками (іншими законними представниками), схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня.

6.8. Тривалість здобуття освіти учнями може бути продовжена на рівнях початкової та базової середньої освіти відповідно до постанови Кабінету

Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 585 “Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти”.

6.9. Оцінювання результатів навчання учнів у закладах освіти здійснюється за системою та загальними критеріями оцінювання, затвердженими МОН, та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності).

6.10. Після завершення навчання учні отримують документи про освіту державного зразка відповідно до зразків документів про загальну середню освіту, затверджених МОН.

7. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття

7.1. Учням відповідно до рівня підтримки та індивідуальної програми розвитку надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) у вигляді занять.

7.2. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття можуть проводитися в індивідуальній чи груповій формі.

7.3. Кількість осіб під час групових занять становить від двох до восьми з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (однорідності порушень розвитку, віку тощо).

7.4. Проведення занять в індивідуальній формі здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку особи.

7.5. Директор гімназії затверджує розклад проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг).

7.6. Розклад занять узгоджується з розкладом навчальних занять класу, в якому навчається учень, складається з дотриманням педагогічних вимог та вимог санітарного законодавства з урахуванням індивідуальних особливостей учнів і не може призводити до перевантаження учнів.

7.7. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття проводяться фахівцями із числа педагогічних працівників гімназії, які введені до штату закладів освіти відповідно до типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти.

7.8. Умови оплати праці за проведення (надання) психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) та перелік фахівців, які можуть їх проводити (надавати) у закладах освіти, визначено Порядком та умовами надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 19, ст. 531).

7.9. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

7.10. Тривалість індивідуальних психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять для учнів становить від 20 до 25, а групових - від 35 до 40 хвилин.

8. Асистент вчителя та асистент дитини

8.1. Організацію інклюзивного навчання учнів забезпечує асистент вчителя, посадові обов'язки якого визначаються його посадовою інструкцією, що затверджується директором гімназії відповідно до вимог законодавства.

8.2. В освітньому процесі індивідуальні соціальні та соціально-побутові потреби учнів забезпечуються асистентом учня (за потреби). Асистентом учня може бути один з батьків (інший законний представник), особа, уповноважена ними, або соціальний працівник, що надає послугу супроводу під час інклюзивного навчання.

8.3. Умови допуску асистента учня до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються МОН.

додаток 1

РІВНІ

підтримки в освітньому процесі у Первомайській гімназії №5

Рівні надання підтримки	Критерії визначення	Умови забезпечення підтримки	Фінансове забезпечення	Механізм отримання підтримки в освітньому процесі	Індивідуальна освітня траєкторія, механізм її реалізації	Забезпечення допоміжними засобами для навчання	Облаштування освітнього середовища	Проведення поточного, семестрового та річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації
-------------------------	---------------------	------------------------------	------------------------	---	--	--	------------------------------------	---

Перший рівень

<p>(надає на підставі проведення оцінки потреби учня в наданні підтримки у навчальних закладах освіти та протоколу про її проведення (далі - Порядок учні), організації які мають навчання у закладі загальної освіти I ступен середньої</p>	<p>не створюється інклюзивний клас передбачає проведення оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти</p> <p>- проведення оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти</p> <p>- надання учням, які</p>	<p>без додаткового фінансування</p>	<p>підтримка в освітньому процесі ініціюється та надається силами та ресурсами закладу освіти за заявою одного з батьків (іншого законного представника) учня: керівник</p>	<p>передбачас: розроблення та виконання індивідуальної програми розвитку; підбір матеріалів, форм роботи під час організації освітнього процесу; проведення консультацій учасників</p>	<p>використання загальних матеріалів використанні загальних підручників в фінансуванні закупівлі обладнання не здійснюється</p>	<p>забезпечується загальний дизайн закладу освіти</p>	<p>на основі загальних критеріїв оцінювання на основі загальних підходів оцінювання з урахуванням можливості їх адаптації та з урахуванням особливих</p>
--	--	-------------------------------------	---	--	---	---	--

я освіти) прояв у наявність (поод бар'єрів инокі, (відповідно до незнач однієї або ні) кількох сфер розвитку), що перешкоджают ь успішному функціонуванн ю (навчанню/заєм одії/ ігровій діяльності/ мобільності) в закладі освіти	мають труднощі I ступеня прояву, підтримки в освітньому процесі; - проведення регулярних нарад- консультацій педагогічних працівників закладу освіти; - оцінювання вибраних методів; - надання консультації вної допомоги корекційним педагогом, вчителем- логопедом, практичним психологом; - надання логопедични х послуг в логопедични х пунктах системи освіти відповідно до визначених потреб учня	закладу освіти утворює команду психолого- педагогічно го супроводу; команда психолого- педагогічно го супроводу проводить оцінку розвитку учня та визначає потребу у наданні підтримки першого рівня або рекомендує звернутися для проведення комплексної психолого- педагогічної оцінки розвитку особи до інклюзивно- ресурсного центру; на підставі рішення команди психолого- педагогічно го супроводу щодо надання підтримки першого рівня, складається індивідуаль на програма розвитку	освітнього процесу із можливим залученням інших фахівців; - посилену увагу з боку психолога закладу освіти до учня; - створення команди психолого- педагогічного супроводу; - не надаються додаткові корекційно- розвиткові та психолого- педагогічні послуги (заняття) заняття проводяться за розкладом класу	освітніх потреб учня
---	---	---	---	-------------------------

Другий
рівень

(надає наявність
ться бар'єрів

створюється фінансуван підтримка в необхідно використан забезпеч на основі
інклюзивний ня освітньому розробити та ня ується загальних

учням, (відповідно до які різних сфер мають розвитку), що трудн перешкоджають ступен функціонуванн я ю (навчанню/ прояв взаємодії/ігрові у й діяльності/ (трудн мобільності) в ощі закладі освіти легког о потреба у: ступен - здійсненні я комплексної прояв психолого- у) педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі; - створенні пристосовань освітнього середовища (індивідуальної програми розвитку, навчального плану учня, дизайну приміщень тощо відповідно до потреб); - допоміжних засобах для навчання, додатковій підтримці; - присутності асистента вчителя	клас підтримка надається за умови наявності висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи передбачає проведення консультацій учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру; - розроблення індивідуальн ої програми розвитку, загальну середню освіту” та постаново ви Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлен ня розміру доплати за окремі види педагогічн ої діяльності” (Офіційни й вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263) - іншою підтримкою відповідно до потреб і	визначає процесі надається на відповідно підставі до потреб заяви одного з батьків (іншого законного представник а) учня та висновку психолого-педагогічн их занять (послуг), оплати послуг асистента вчителя та закупівлі допоміжни х засобів для навчання забезпечу ються доплати відповідно до Закону України “Про повну загальну середню освіту” та постаново Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлен ня розміру доплати за окремі види педагогічн ої діяльності” (Офіційни й вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	виконати загальних універса критеріїв індивідуальн у програму розвитку та індивідуальн ий навчальний план (за наявності) учня передбачаєть ся: адаптація змісту навчання; - методична підтримка педагогічних працівників закладу освіти - консультації учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, зокрема педагогічним и працівниками закладів освіти; - посилена увага з боку психолога закладу освіти; - створення команди психолого-педагогічного супроводу надається до двох корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять на тиждень заняття за розкладом класу та додаткові корекційно-	підручнік і для навчання, адаптації загальних матеріалів підручнік і в, зокрема надрукован их шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом відповідно до потреб учня забезпечен ня учня допоміжни ми засобами для навчання відповідно до визначених потреб закупівля обладнання на 10 відсотків загальної суми фінансової підтримки	льній дизайн, з у разі можливості адаптації умов його проведення оцінюванн я - з розумне урахуванн я особливих умов, освітніх потреб учня під час проведення оцінюванн я враховують ся адаптації процедури за часом та змістом (наприклад: збільшення часу на виконання завдань); зміна методів тестування (формуванн я завдань в аудіоформат і, збільшеним шрифтом, шрифтом Брайля тощо)
--	---	--	---	--	---

можливість
й
(соціальних
послуг
тощо);
- асистентом
вчителя
відповідно
до потреб

розвиткові та
психолого-
педагогічні з
аняття (за
окремим
розкладом)
призначаєтьс
я асистент
вчителя

Третій рівень

(надає наявність
ться бар'єрів
учням, (відповідно до
які різних сфер
мають розвитку), що
трудн перешкоджают
ощі III в успішному
ступен функціонуванн
я ю
прояв (навчання/взає
у модії/ ігровій
(трудн діяльності/
ощі мобільності) в
помір закладі освіти
ного потреба у:
я - здійсненні
прояв комплексної
у) психолого-
педагогічної
оцінки
розвитку особи
в інклюзивно-
ресурсному
центрі;

створюється фінансуван підтримка в
інклюзивний ня освітньому розробити та
клас визначає процесі виконати в для
підтримка ся надається на індивідуальн закладів
надається за відповідно підстави у програму загальної
умови заяви розвитку та середньої
наявності учня для одного з індивідуальн освіти та
висновку проведенн батьків ий навчальних
інклюзивно- я (надання) (інших навчальний матеріалів
ресурсного корекційно законних план (за (у тому
центру про - представник наявності) числі
комплексну розвиткови ів) учня та учня надрукован
психолого- х та висновку передбачаєть их пристос та
педагогічну про комплексну ся: шрифтом ування, можливості
оцінку педагогічн комплексну - адаптація збільшеним ванню умов
розвитку психолого- педагогічну - адаптація шрифтом); ресурсн проведення
особи розвитку педагогічну оцінку навчання; додаткові кімнати оцінювання
передбачаєть послуг розвитку особи, підтримка для з
ся: асистента вчителя, наданого ін педагогічних опанування м особливих
консультації закупівлі допоміжни ресурсним працівників освітньої особливих
учасників освітнього процесу з для центр оцінювання освітніх
фахівцями навчання заклад освіти за процесу з фахівцями відповідно програм; потреб
інклюзивно- рішення команд психолого- педагогічно і інклюзивно- до спеціальне учня;
ресурсного центру; педагогічного і ресурсного визначених до обладнання , допоміжні засоби для навчання відповідно до спеціальне учня;
процесу з фахівцями рішення команд психолого- педагогічного і ресурсного визначених до обладнання , допоміжні засоби для навчання відповідно до спеціальне учня;
інклюзивно- рішення команд психолого- педагогічного і ресурсного визначених до обладнання , допоміжні засоби для навчання відповідно до спеціальне учня;
ресурсного центру; педагогічного і ресурсного визначених до обладнання , допоміжні засоби для навчання відповідно до спеціальне учня;

необхідно
розробити та
виконати в
для
індивідуальн
у програму
розвитку та
індивідуальн
ий
навчальний
план (за
наявності)
учня
передбачаєть
ся:
- адаптація
змісту
навчання;
- методична
підтримка
педагогічних
працівників
закладу
освіти
- консультації
учасників
освітнього
процесу з
фахівцями
інклюзивно-
ресурсного
центру,
зокрема
педагогічним
и
працівниками
закладів
спеціальної
освіти;

адаптація забезпеч на основі
підручнік ується загальних
в для універса критеріїв
закладів льний оцінювання
загальної дизайн, з
середньої у разі урахування
освіти та неможл м
навчальних ивості індивідуаль
матеріалів його ного
(у тому забезпеч навчального
числі ення - плану (за
надрукован розумне наявності)
их пристос та
шрифтом ування, можливості
Брайля або облашту адаптації
збільшеним ванню умов
шрифтом); ресурсн проведення
додаткові кімнати оцінювання
матеріали для з
для опанування м особливих
освітньої освітніх
програми; програм; особливих
спеціальне освітніх
обладнання , допоміжні освітніх
засоби для освітніх
навчання відповідно програм; особливих
до спеціальне освітніх
визначених до спеціальне освітніх
потреб до спеціальне освітніх

- створенні
притосовань
освітнього
середовища
(індивідуальної
програми
розвитку,

- розроблення
індивідуальн
ої програми
розвитку та
індивідуальн
ого

забезпечу
ються
відповідно
до Закону
України "П
ро повну
інклюзивно-
ресурсного
центру за
погодження
м з
батьками
(іншими

- посилена
увага з боку
психолога
закладу
освіти;
- створення
команди
закупівля
обладнання
на 20
відсотків
загальної
суми
фінансової
зміна
методів
тестування
(формуванн
я завдань в
аудіоформат
і,

<p>індивідуально о навчального плану учня, адаптації змісту навчання, дизайну приміщень тощо);</p> <p>- допоміжних засобах для навчання;</p> <p>- додатковій підтримці;</p> <p>- присутності асистента вчителя</p> <p>можлива потреба в присутності асистента учня</p>	<p>навчального плану учня;</p> <p>- проведення (надання) корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять (послуг);</p> <p>- адаптація змісту навчання;</p> <p>- забезпечення учня іншою додатковою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг супроводу особи з порушенням зору, порушенням опорно-рухового апарату та послуги перекладача жестової мови тощо);</p> <p>- забезпечення допоміжними засобами для навчання;</p> <p>- можливість забезпечення асистентом вчителя</p>	<p>загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)</p>	<p>законними представниками) учня може змінювати рівень підтримки в межах одного суміжного рівня підтримки з урахуванням кращих інтересів учня</p>	<p>психолого-педагогічного супроводу;</p> <p>- проведення відповідно до потреб учня занять з розвитку слухового та зорового сприймання, альтернативної комунікації, соціально-побутового орієнтування тощо;</p> <p>- залучення ерготерапевта, психолога (поведінкового терапевта) тощо відповідно до визначеної потреби;</p> <p>- використання спеціальних методів, технологій та прийомів під час занять, у тому числі застосування жестової мови, шрифту Брайля, методів альтернативної комунікації, візуального розкладу тощо</p> <p>надається до чотирьох корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять на тиждень</p> <p>заняття за адаптованим розкладом, що передбачає відвідування</p>	<p>підтримки</p>	<p>збільшеним шрифтом, шрифтом Брайля тощо)</p>
--	--	--	--	--	------------------	---

занять за розкладом класу та додаткових корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять

(за окремим розкладом) відповідно до індивідуальної програми розвитку

призначається асистент вчителя

асистент учня призначається відповідно до визначених потреб

Четвертий рівень

<p>(надає наявність бар'єрів учням, (відповідно до які різних сфер мають розвитку), що трудн перешкоджають оці IV у успішному ступен функціонування ю прояв (навчання/взаємодії/ігровій (трудн діяльності/ оці мобільності) в тяжко закладі освіти го ступен потреба у: я - здійсненні прояв комплексної у) психолого-педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі;</p> <p>- створенні пристосовань освітнього середовища (індивідуальної програми</p>	<p>створюється інклюзивний клас підтримка надається за умови наявності висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи - консультації учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;</p> <p>- розроблення</p>	<p>фінансування визначається відповідно до потреб учня для проведенн я (надання) корекційно-розвиткови х та психолого-педагогічн их занять (послуг), оплати послуг асистента вчителя, закупівлі допоміжних засобів для навчання, фінансування базових соціальних послуг</p> <p>фінансуван</p>	<p>підтримка в освітньому процесі надається на підставі заяви одного з батьків (іншого законного представник а) учня та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром заклад освіти за рішенням команди психолого-педагогічно го</p> <p>фінансуван</p>	<p>необхідно розробити та виконати в для індивідуальн у програму розвитку середньої освіти та навчальний план (за наявності) учня передбачаєть ся:</p> <p>- модифікація або адаптація змісту навчання; - можлива зміна результатів навчання; - проведення відповідно до потреб учня занять з жестової мови та розвитку слухового</p>	<p>адаптація підручників в для закладів загальної середньої освіти та матеріалів (у тому числі надрукован их шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом), використан ня підручників в для учнів з особливим освітніми потребами і матеріалів додаткові навчальні матеріали для опанування освітньої</p>	<p>забезпеч на основі ується загальних критеріїв оцінювання дизайн з та у разі урахування неможл м ивості індивідуаль ного забезпеч навчального плану (за розумне наявності) пристос та ування, можливості облашту адаптації/ вання модифікації умов проведення процедури оцінювання з урахування м особливих освітніх потреб учня здійснення адаптації процедури оцінювання за часом та відповід змістом</p>
---	--	---	---	--	--	---

батьків
(інших
законних
представникі
в) учня,
інших
учасників
освітнього
процесу

надається до
восьми
корекційно-
розвиткових
та психолого-
педагогічних
занять на
тиждень

навчання за
адаптованим
розкладом,
що
передбачає
відвідування
закладу
освіти
відповідно до
індивідуальн
ої програми
розвитку з
обов'язковим
періодичним
включенням
учня в
освітній
процес,
відвідування
учнем заходів
із
позашкільної
діяльності з
метою
соціалізації

призначаєтьс
я асистент
вчителя та
асистент учня

навчання;	психолого-педагогічних занять (послуг);	відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 "Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності" (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	може змінювати рівень підтримки в межах одного суміжного рівня підтримки з урахуванням кращих інтересів учня	навчання;	Брайля, письмових чи усних завдань тощо);
- інших додаткових послугах та пристосування (наявність ресурсної кімнати тощо);	- адаптація змісту навчання	- забезпечення учня іншою додатковою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг тощо);	ро повну підтримку в межах одного суміжного рівня підтримки з урахуванням кращих інтересів учня	- проведення занять з самообслуговування;	-
- присутності асистента вчителя, асистента учня	забезпечення учня іншою додатковою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг тощо);	забезпечення допоміжними засобами для навчання;	Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 "Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності" (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	- залучення ерготерапевта, психолога (поведінкового терапевта) тощо	використання засобів альтернативної комунікації під час формування завдань
	- можливість забезпечення асистентом вчителя;	- можливість забезпечення додатковими послугами (асистента учня тощо)	встановлені розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності" (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	відповідно до визначених потреб;	адаптація/модифікація завдань з урахуванням способу їх сприйняття учнем, збільшення часу на процедуру оцінювання тощо
	- використання спеціальних методів, технологій та прийомів, зокрема вивчення жестової мови, використання альтернативних методів комунікації;	- використання спеціальних методів, технологій та прийомів, зокрема вивчення жестової мови, використання альтернативних методів комунікації;		використання спеціальних методів, технологій та прийомів під час занять, у тому числі застосування жестової мови, шрифту Брайля, методів альтернативної комунікації, візуального розкладу тощо;	тести повинні відповідати змісту модифікованої програми навчального предмета
	- забезпечення додатковими послугами (асистента учня тощо)			- методична підтримка педагогічних працівників закладу освіти	
				- консультації учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;	
				- консультації з педагогічними працівниками спеціальних закладів освіти;	
				- посилена увага з боку психолога до	

так

ні

Члени команди психолого-педагогічного супроводу, які проводили оцінку

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)	Посада	Підпис
---	--------	--------

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) одного з батьків (іншого законного представника) учня

підпис

дата

ПРОТОКОЛ оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти

Дата _____

Назва _____

закладу _____

освіти _____

Клас _____

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) учня, який проходить оцінку _____

Сфера	Опис	Потреба в підтримці
-------	------	---------------------

Поведінкова

Комунікативна

Емоційно-вольова

Опанування освітньої програми відповідного року навчання:

читання та розуміння прочитаного

математична грамотність

письмо

Мовлення:

спілкування державною мовою

висловлення та відстоювання власної думки

Загальна характеристика

Необхідність підтримки першого рівня

 так ні

Потреба у проведенні комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі

доступність

освітлення

рівень шуму

потреба в усамітненні, його періодичність та місце (ресурсна кімната, медіатека тощо)

Психолого-педагогічна адаптація:

використання візуального розкладу

збільшення часу на виконання завдань

збільшення обсягу допомоги (навідне питання, демонстрація зразка, нагадування тощо)

руховий режим

використання заохочень

використання засобів для концентрації уваги

інше

Адаптація навчального матеріалу:

картки-підказки, картки-інструкції

Засоби альтернативної комунікації

інше

Модифікація:

скорочення змісту навчального предмета

зниження вимог для виконання завдань

інше

3) потреба у використанні:

жестової мови та/або залученні перекладача жестової мови;

шрифту Брайля;

4) потреба в додаткових заняттях з:

так

ні

5) потреба в консультації з:

фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;

фахівцями спеціальних закладів освіти;

іншими фахівцями _____

6) наявність індивідуального навчального плану:

так

ні.

У разі потреби в індивідуальному навчальному плані зазначити навчальні предмети (інтегровані курси), які потребують адаптації чи модифікації, та відповідального за розроблення індивідуального навчального плану педагогічного працівника:

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

1. Період виконання _____

2. Загальні відомості про учня:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

дата народження _____

повне найменування закладу загальної середньої освіти, в якому навчається учень

рік навчання _____

клас навчання _____

контактні номери телефонів батьків (інших законних представників) для термінового зв'язку _____

3. Індивідуальні особливості розвитку учня:

Наявний рівень знань і вмінь і навичок учня (компетенції)	Опис освітніх труднощів учня, виявлених у закладі освіти	Потреби
Знає	інтелектуальні труднощі	працювати над
Вміє	функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) труднощі	розвивати
Володіє	фізичні труднощі	формувати
Розуміє	навчальні труднощі	вчити
Здатний		
Засвоїв		
Застосовує (самостійно, з підказками)		

4. Рекомендації щодо організації освітнього процесу особи з особливими освітніми потребами (зазначити необхідне):

1) рекомендований рівень підтримки:

- перший рівень підтримки;
- другий рівень підтримки;
- третій рівень підтримки;
- четвертий рівень підтримки;
- п'ятий рівень підтримки;

2) адаптація та модифікація освітнього середовища:

Назва адаптації/модифікації	Так/ні	Примітка
-----------------------------	--------	----------

Пристосування середовища:

ні.

10. Особливості проведення оцінювання:

адаптації проведення оцінювання за часом та змістом, зокрема: збільшення часу на виконання завдань; зменшення кількості завдань; використання зручних форм роботи (тести, усні опитування, аудіозавдання тощо) відповідно до потреб;

використання доступних форм викладу інформації для оцінювання (шрифту Брайля, письмових чи усних завдань тощо);

використання окремих карток з завданнями чи адаптованих матеріалів під час оцінювання;

адаптація завдань для оцінювання до особливостей сприйняття інформації (уникнення графічних завдань для осіб з порушенням зору, уникнення або створення комфортних умов для усних опитувань для осіб, які цього потребують, тощо);

інше (зазначити що) _____

11. Потреба у продовженні строків навчання:

так

ні.

12. Додаткові напрями роботи:

За сферами розвитку	Ціль	Очікувані результати, яких планується досягнути	Рівень досягнутих результатів (заповнюється після виконання індивідуальної програми розвитку)
Розвиток інтелектуальної сфери			
Розвиток сенсорної, моторної			
Розвиток мовленнєвої сфери			
Розвиток фізичних здібностей			
Розвиток емоційно-вольової сфери			
Розвиток соціальної сфери			
Подолання навчальних труднощів			
Інші			

13. Члени команди психолого-педагогічного супроводу, які склали індивідуальну програму розвитку:

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)	Посада	Підпис
---	--------	--------

Навчальний предмет (інтегрований курс)	Адаптація чи модифікація	Відповідальний педагогічний працівник
---	-----------------------------	--

5. Додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (заняття):

Найменування заняття (послуги)	Фахівець, який проводить заняття (надає послугу)	Місце проведення	Розклад занять
-----------------------------------	---	---------------------	-------------------

6. Навчання:

- за розкладом класу;
- за адаптованим розкладом, з відвідуванням окремих уроків за індивідуальним розкладом відповідно до індивідуального навчального плану, зазначити які:

7. Забезпечення асистента учня (учениці):

1) потреба в асистенті учня (учениці) (супроводі під час інклюзивного навчання):

- так
- ні;

2) асистентом учня (учениці) є:

- батьки: _____
- інші законні представники _____
- уповноважена батьками особа _____
(зазначити прізвище, власне ім'я,

_____ по батькові (за наявності) та контактні дані)

- соціальний робітник

_____ (зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та контактні дані)

8. Забезпечення допоміжними засобами навчання:

1) потреба у підручниках:

- підручники для закладів загальної середньої освіти та матеріали;
- адаптація підручників для закладів загальної середньої освіти та матеріалів;
- підручники для осіб з особливими освітніми потребами та матеріали.

2) допоміжні засоби для навчання:

- так
- ні.

Зазначити перелік засобів для навчання, які потребує учень (учениця):

9. Потреба в розумному пристосуванні:

- так, зазначити яка: _____

Індивідуальну програму розвитку погоджено одним з батьків (іншим законним представником) учня:

(вказати прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) одного з батьків
(іншого законного представника) учня)

підпис _____ дата _____